

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Затверджено рішенням
вченої ради НУБіП України
протокол № 10 від 26.04.2023 р.

Уведено в дію наказом ректора
НУБіП України
№ 655 від « 29 » 06 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про біоетичну комісію Національного університету
біоресурсів і природокористування України

Київ - 2023

1. Біоетична комісія НУБіП України (далі – Комісія) є постійно діючим органом, до компетенції якого входить забезпечення провадження та здійснення контролю за дотриманням принципів біоетики у освітній, науковій та виробничій діяльності, розроблення інструктивних документів, надання дозволів-погоджень на проведення процедур на тваринах в НУБіП України. Створюється за рішенням вченої ради НУБіП України наказом ректора з метою дотримання Директиви (2010/63/ЄС) Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу від 22 вересня 2010 року «Про захист тварин, що використовуються в наукових цілях», законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», інших нормативно-правових актів фауністичного законодавства, а також цього Положення.

2. Завданнями Комісії є формування політики та кращої практики провадження принципів біоетики в університеті, розроблення та надання установам – розплідникам і користувачам відповідних інструкцій щодо захисту тварин, які використовуються в наукових або освітніх цілях, проведення процедур, застосовуючи принципи заміни, скорочення, вдосконалення та використання альтернативних методів, забезпечення контролю за використанням тварин у процедурах, захисту тварин від страждань і загибелі унаслідок жорстокого поводження з ними, сприяння укріпленню моральності й гуманності суспільства.

Кожна кафедра НУБіП України, що використовує тварин у процедурах, освітніх цілях, може здійснювати цю діяльність виключно з дозволу Комісії та з дотриманням відповідних інструкцій. Для отримання дозволу на використання тварин в освітніх цілях, завідувачі таких кафедр подають на розгляд Комісії відповідні обґрунтування із зазначенням конкретних процедур, що використовуються у навчальному процесі, на які потрібно отримати дозвіл – погодження.

Будь-які експериментальні наукові дослідження, що проводяться в НУБіП України з використанням тварин, які належать до типу хордових підтипу хребетних (риби, амфібії, рептилії, птахи, ссавці), виконуються виключно з дозволу – погодження Комісії. Після проведення зазначених досліджень, на підставі дозволу – погодження Комісія надає відповідний висновок.

Не потребує дозволу – погодження Комісії використання в наукових чи освітніх цілях трупів тварин відомого походження. Комісія щорічно, за підсумками контролю над користувачами, звітує перед ректором для затвердження звіту вченою радою НУБіП України.

З метою забезпечення прозорості роботи Комісії на офіційному сайті НУБіП України створюється окрема сторінка, де висвітлюється її діяльність та відповідні інструкції щодо використання тварин у наукових та освітніх цілях в НУБіП України.

3. До складу Комісії входять представники ветеринарних, сільськогосподарських, біологічних, медичних, фармацевтичних, юридичних та філософських наук, а також громадських організацій, статутною метою

яких є захист тварин. Науковці, що входять до складу Комісії, є виключно докторами вищезазначених наук.

Враховуючи обсяг наукових досліджень та освітніх напрямів підготовки фахівців в НУБіП України, що проводяться з використанням тварин у процедурах, за кількісним складом Комісію представляють:

- 4 доктори ветеринарних наук;
- 4 доктори сільськогосподарських наук (зооінженери);
- 4 доктори біологічних наук;
- 1 доктор медичних та /або фармацевтичних наук;
- 1 доктор юридичних наук;
- 1 доктор філософських наук;
- 1 представник громадських організацій, статутною метою яких є захист тварин;
- 1 секретар Комісії – особа зі ступенем з одних із зазначених вище наук або без нього, що не бере участі у голосуванні за прийняття рішень.

До складу Комісії, за згодою, можуть входити і представники інших установ, що мають ступінь доктора ветеринарних, сільськогосподарських, біологічних, медичних та фармацевтичних наук.

4. Відбір кандидатів до складу Комісії з урахуванням вимог щодо їх знань та досвіду проводиться за поданням вчених рад профільних факультетів та затверджуються наказом ректора за погодженням з вченою радою НУБіП України. Термін повноважень Комісії становить 5 років. Ректор за погодженням з вченою радою НУБіП України призначає голову Комісії з числа її членів.

Ректор НУБіП України може вносити зміни у складі Комісії у випадку смерті, власного бажання або закінчення терміну каденції члена Комісії. У разі необхідності доповнення складу Комісії ректор своїм наказом за погодженням з вченою радою НУБіП України призначає нового члена на період до закінчення зазначеного терміну її повноважень.

5. Засідання Комісії є правоможним, якщо на ньому присутня більш як половина її складу. Члени Комісії у прийнятті рішень є незалежними від керівництва НУБіП України, його факультетів, установ – постачальників та користувачів. У засіданнях Комісії може брати участь представник ректорату з правом дорадчого голосу.

6. Член Комісії не бере участі у прийнятті рішень про надання дозволу – погодження на проведення процедур у випадках, якщо він є особою, яка: запланувала процедуру і несе відповідальність за її проведення, на яку отриманий дозвіл – погодження, проводить дослід у рамках процедури, на яку є дозвіл - погодження, або бере участь у такій процедурі. Члени Комісії зобов'язані дотримуватись конфіденційності у зв'язку з виконанням завдань, визначених цим Положенням.

7. Процедури, що проводяться в наукових та освітніх цілях в НУБіП України, проводяться лише після отримання дозволу – погодження Комісії, яка видається на заявку користувача з дотриманням відповідних інструкцій.

Комісія після оцінки проєкту – процедури відповідно до цього Положення, приймає рішення про надання дозволу - погодження або про відмову у його наданні. Рішення про надання дозволу - погодження приймається не менше, як 2/3 голосів від присутніх на засіданні членів Комісії. Якщо рішення про дозвіл - погодження на проведення процедури не набрало необхідної кількості голосів, Комісія відмовляється від надання дозволу – погодження на проведення процедури.

8. Комісія здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері захисту тварин від жорстокого поводження підрозділами НУБіП України. У разі необхідності виходить із пропозиціями до ректорату та Вченої ради з питань припинення відповідних процедур, покращення інструктивних документів, ставить питання про відповідальність осіб, які їх утримують та використовують у процедурах, відповідно до чинного законодавства, у разі виявлення фактів жорстокого поводження з тваринами.

Розробники: проф. Мельник О.П., проф. Єрмоленко В.М.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності

Вадим КОНДРАТЮК

Начальник науково-дослідної
частини

Володимир ОТЧЕНАШКО

Декан факультету ветеринарної
медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ